

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ผักเล็ก ๆ เต็มปลูกได้

เรื่อง ความหมายและประโยชน์
ของต้นอ่อนเมล็ดงอก

ครูผู้สอน ครูณภัทร กาญจนะพังคะ

เรื่อง ความหมายและประโยชน์ ของต้นอ่อนเมล็ดงอก

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปความหมายและประโยชน์
ของต้นอ่อนเมล็ดงอกได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการงอกของเมล็ดได้
๓. เห็นความสำคัญของอาหารเพื่อสุขภาพ

นักเรียนเคยเห็นหรือเคยรับประทาน
อาหารประเภทนี้หรือไม่ และทราบหรือไม่ว่าเป็นพืชชนิดใด

คำถามชวนคิด

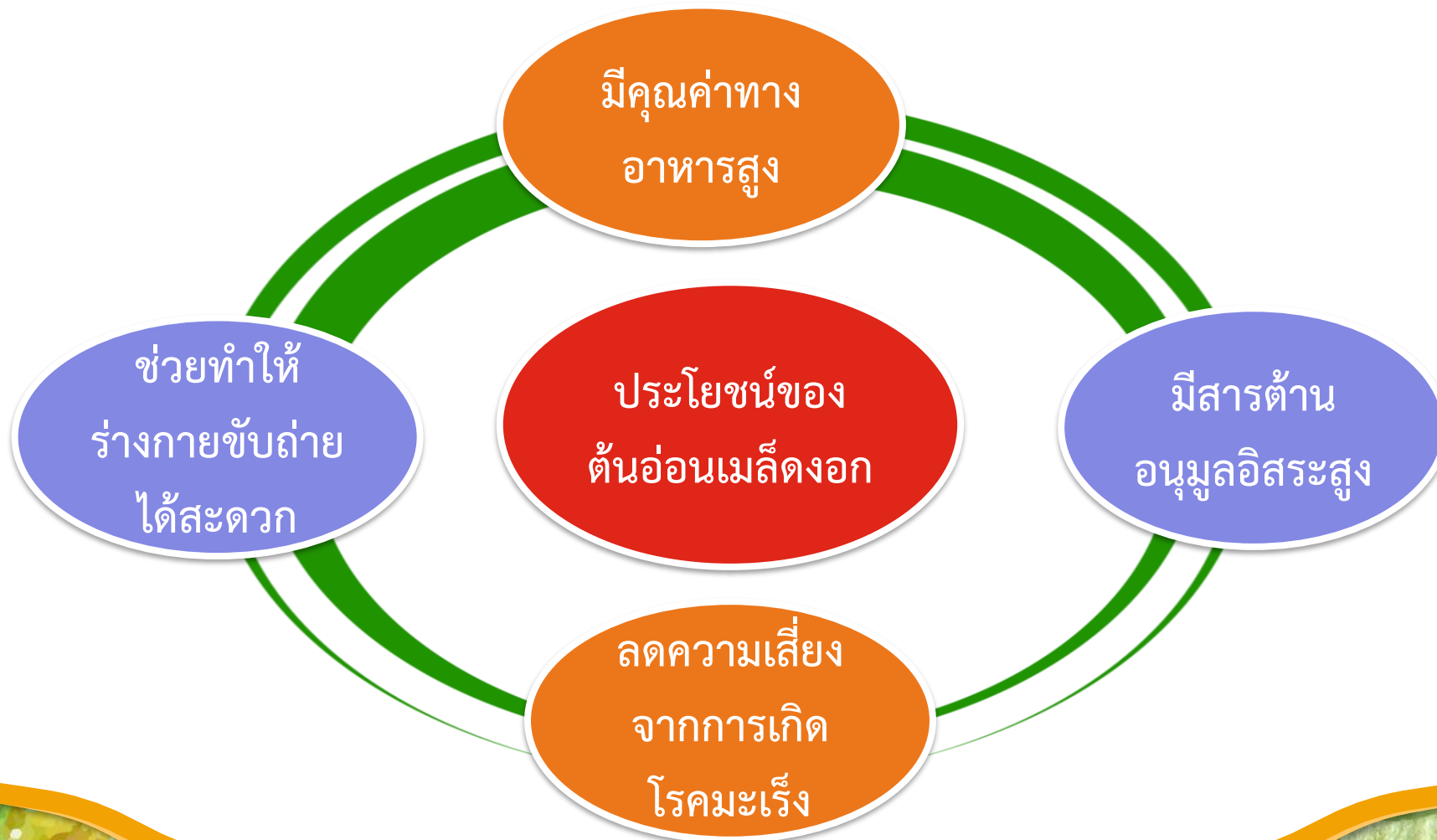
ภาพตัวอย่าง เมนูอาหาร

ต้นอ่อนเมล็ดงอก

ผักที่นิยมรับประทานหลังจากการงอกใหม่ ๆ ในช่วงที่ยังเป็นต้นอ่อนอยู่ โดยผ่านการนำเมล็ดพันธุ์ที่ดีมาเพาะให้งอก จนกระทั่งเติบโตเป็นต้นอ่อน ซึ่งใช้ระยะเวลา ๕-๗ วัน

ประโยชน์ของต้นอ่อนเมล็ดงอก

ตัวอย่างและคุณค่าทางอาหาร ของต้นอ่อนเมล็ดงอก (ต้นอ่อนผักบุ้ง)

- ❖ อุดมไปด้วย วิตามินเอ วิตามินซี
วิตามินอี วิตามินบีรวม เบตาแคโรทีน
โพแทสเซียม แคลเซียม โยอาหาร

ตัวอย่างและคุณค่าทางอาหาร ของต้นอ่อนเมล็ดงอก (ต้นอ่อนทานตะวัน)

- ❖ อุดมไปด้วย กรดอะมิโนที่จำเป็น
ต่อร่างกาย โปรตีน วิตามิน
แคลเซียม เหล็ก สังกะสี โอเมกา

ตัวอย่างและคุณค่าทางอาหาร ของต้นอ่อนเมล็ดงอก (ต้นอ่อนข้าวสาลี)

- ❖ อุดมไปด้วย คลอโรฟิลล์ โยอาหาร
วิตามิน เหล็ก แคลเซียม แมกนีเซียม
ฟอสฟอรัส และกรดอะมิโนชนิดต่าง ๆ

ตัวอย่างและคุณค่าทางอาหาร ของต้นอ่อนเมลิคังอก (ต้นอ่อนถั่วลันเตา)

- ❖ อุดมไปด้วย วิตามินบี ซี
โปรตีน สารต่อต้านอนุมูล
อิสระ

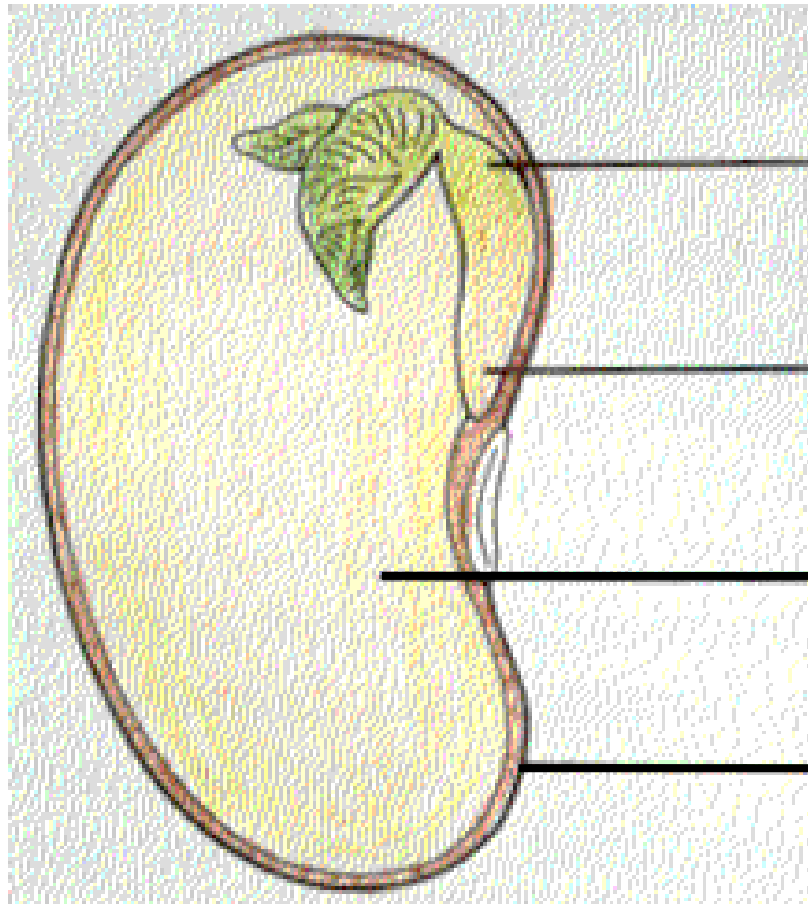
คำถามชวนคิด

“นักเรียนเคยปลูกพืช
โดยใช้เมล็ดหรือไม่”

ส่วนประกอบของเมล็ด

คัพภะ

อาหารสะสมภายในเมล็ด

เปลือกหุ้มเมล็ด

ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกของเมล็ด

น้ำ

ออกซิเจน

อุณหภูมิ

แสงแดด

ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกของเมล็ด

- ❖ ทำให้เปลือกหุ้มเมล็ดอ่อนตัวลง ออกซิเจนและน้ำก็จะสามารถผ่านเข้าไปภายในเมล็ดได้
- ❖ น้ำเป็นตัวลำเลียงสารอาหารภายในเมล็ด และทำละลายสารอาหารที่สะสมในเมล็ดด้วย

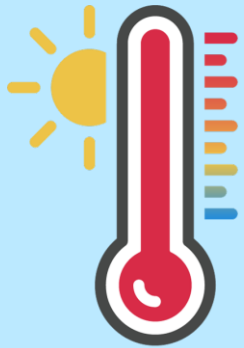
ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกของเมล็ด

ออกซิเจน

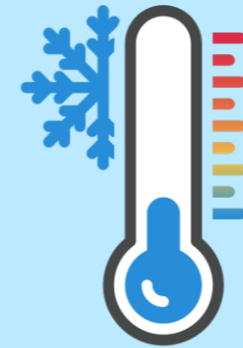

- ❖ เมล็ดที่เริ่มงอกจะมีอัตราการหายใจสูง จำเป็นต้องใช้ออกซิเจนในการหายใจ เพื่อสร้างพลังงานที่นำมาใช้ในกระบวนการงอก

ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกของเมล็ด

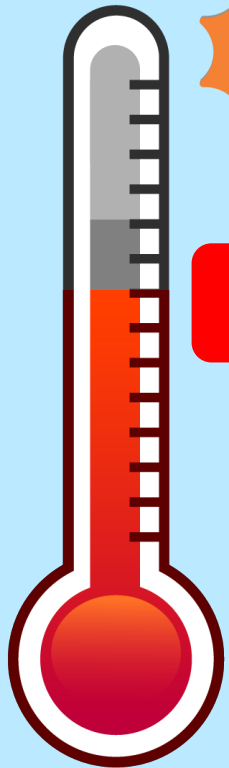

อุณหภูมิ

- ❖ เมล็ดต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสมในการกระตุ้นการงอกพืชเมืองร้อน
- ❖ เมล็ดต้องการอุณหภูมิสูงในการกระตุ้นการงอกพืชเมืองหนาว

ตัวอย่างพืชที่ต้องการอุณหภูมิสูง ในการกระตุ้นการงอกของเมล็ด

๓๕ องศาเซลเซียส

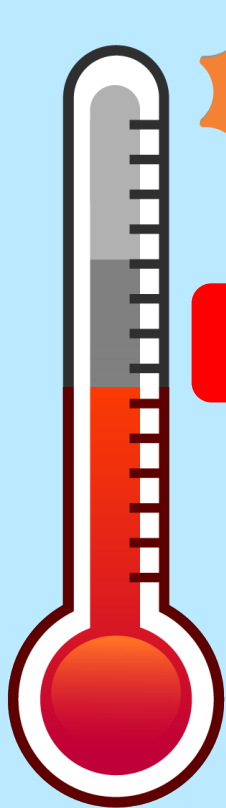
แตงกวา

แตงโม

ฟักทอง

ตัวอย่างพืชที่ต้องการอุณหภูมิปกติ ในการกระตุ้นการงอกของเมล็ด

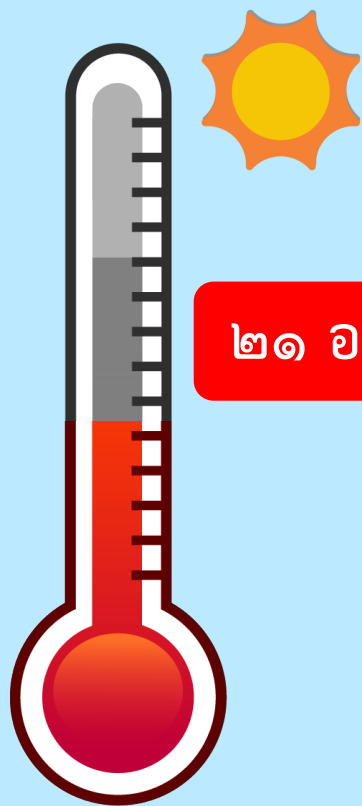
๒๗ องศาเซลเซียส

ข้าวโพด

แครอท

ตัวอย่างพืชที่ต้องการอุณหภูมิต่ำ ในการกระตุ้นการงอกของเมล็ด

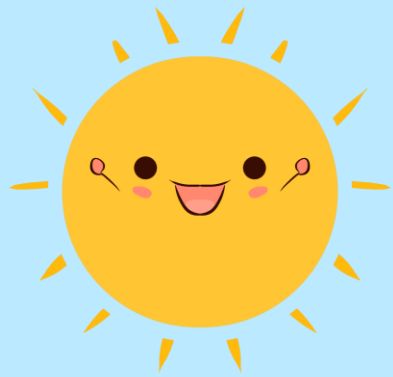
๒๑ องศาเซลเซียส

ผักกาด

ผักชี

ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกของเมล็ด

แสงแดด

❖ เมล็ดพืชสามารถงอกได้ทั้งที่มีแสงและไม่มีแสง

ตัวอย่างพืชที่ต้องการแสงและไม่ต้องการแสง ในการกระตุ้นการงอกของเมล็ด

เมล็ดที่ต้องการแสงในการงอก

- มะเขือเทศ
- สตรอว์เบอร์รี
- ผักกาดเขียวปลี
- ผักกาดหอม
- พริก
- มะเขือ

เมล็ดที่ไม่ต้องการแสงในการงอก

- ข้าว
- ข้าวโพด
- งา
- ถั่วต่าง ๆ
- กะหล่ำปลี
- แตงกวา

วิเคราะห์ห้วงค์ความรู้

เรื่อง การงอกของเมล็ด
ในใบงาน หาคำตอบ และเหตุผล

ใบงานที่ ...๑... เรื่อง .....เมล็ดไหนได้ไปต่อ.....

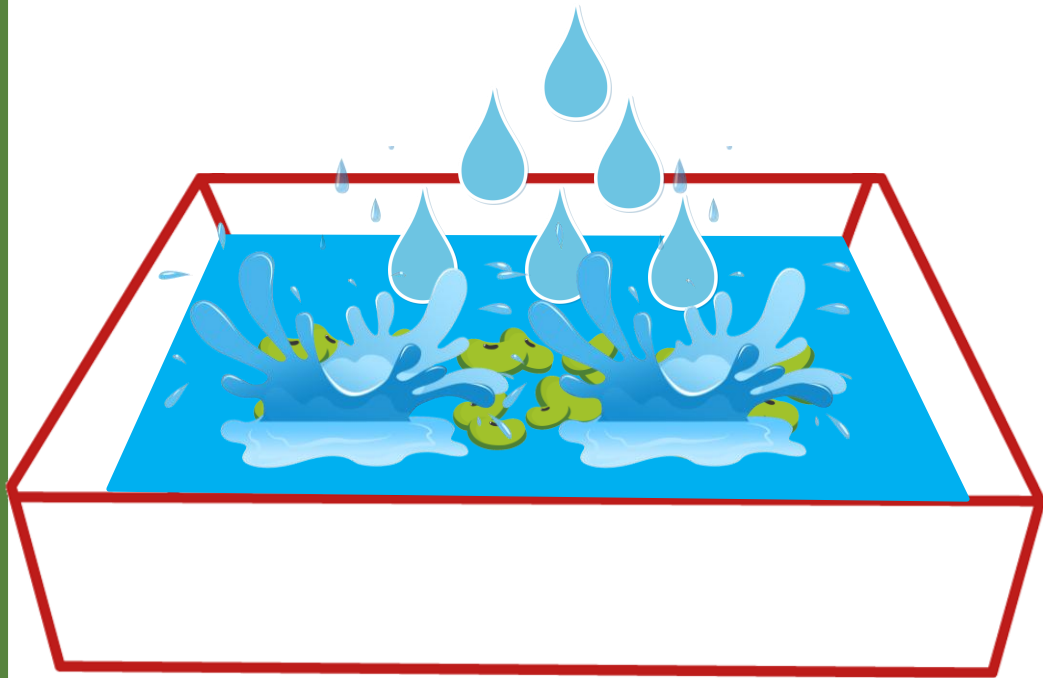
หน่วยการเรียนรู้ที่ ...๒... เรื่อง .....ผักเล็กๆ เด็กปลูกได้.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ...๑... เรื่อง .....ความหมายและประโยชน์ของต้นอ่อนเมล็ดงอก....

รายวิชา..การงานอาชีพ ๑.. รหัสวิชา...ง ๒๑๑๐๑... ภาคเรียนที่..๑.. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..๑..

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการเพาะเมล็ดพืชจากภาพทั้ง ๒ ภาพ และพิจารณาว่าเมล็ดที่เพาะในสภาพแวดล้อมดังกล่าวสามารถงอกและเจริญเติบโตเป็นต้นอ่อนได้หรือไม่ได้ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

ภาพที่ ๑ นำเมล็ดใส่ไว้ในกล่องพลาสติกสีเหลี่ยม ไม่มีฝาปิด
ความสูง ๑๐ เซนติเมตร เติมน้ำลงไปจนท่วมเมล็ด

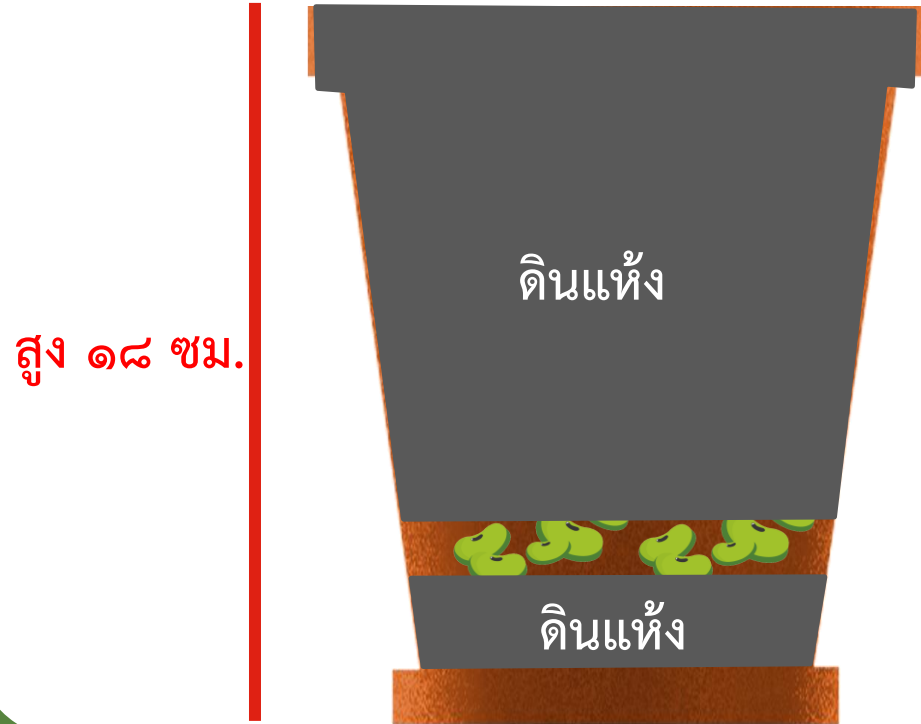

เมล็ดสามารถงอกได้หรือไม่.....
เพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....
.....
.....

ภาพที่ ๒ เพาะเมล็ดในกระถางสูง ๑๘ เซนติเมตร นำดินแห้ง รองก้นกระถางสูง ๒ เซนติเมตร ใส่เมล็ดลงไป และ ปิดทับด้วยดินแห้งจนเต็มถึงขอบกระถาง

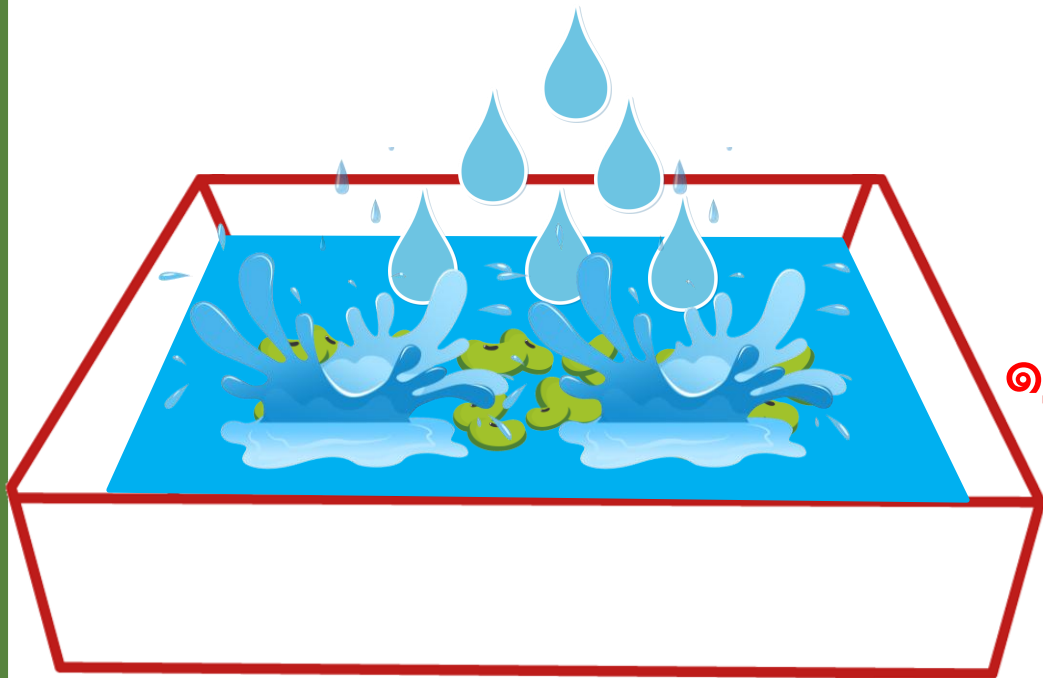
เมล็ดสามารถงอกได้หรือไม่.....
เพราะเหตุใด.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ...๑... เรื่อง .....เมล็ดไหนได้ไปต่อ.....
หน่วยการเรียนรู้ที่ ...๒... เรื่อง .....ผักเล็กๆ เด็กปลูกได้.....
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ...๑... เรื่อง .....ความหมายและประโยชน์ของต้นอ่อนเมล็ดงอก....
รายวิชา..การงานอาชีพ ๑.. รหัสวิชา...ง ๒๑๑๐๑... ภาคเรียนที่..๑.. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..๑..

ตัวแทนกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์ที่ร่วมกันพิจารณา
จากการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑
ครูร่วมสรุปและเฉลยผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง

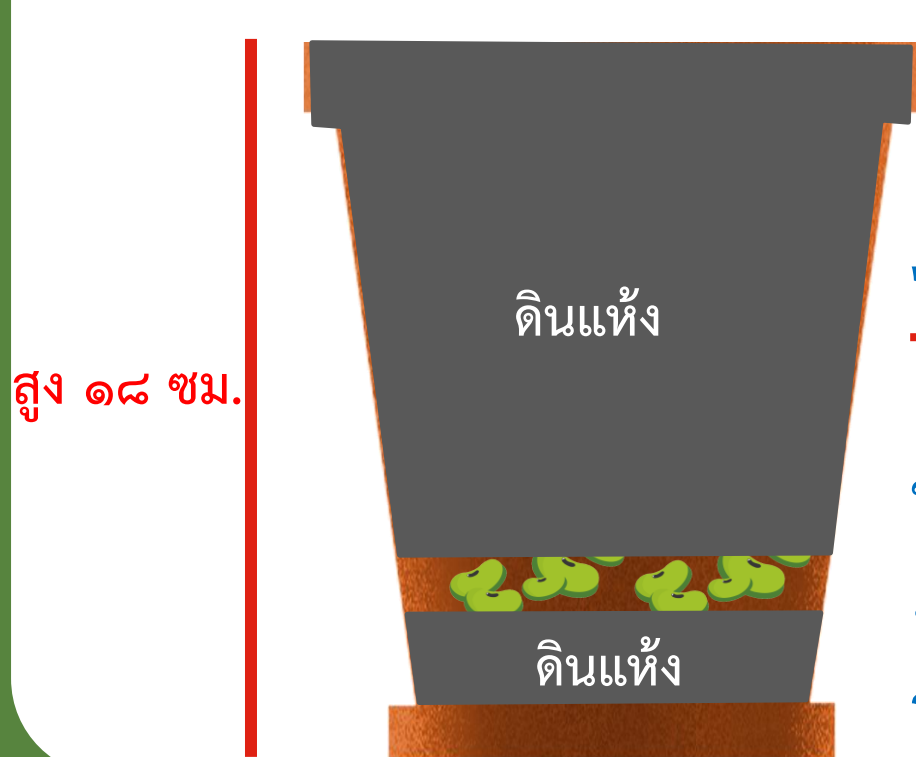
ภาพที่ ๑ นำเมล็ดใส่ไว้ในกล่องพลาสติกสีเหลือง ไม่มีฝาปิด
ความสูง ๑๐ เซนติเมตร เติมน้ำลงไปจนท่วมเมล็ด

เมล็ดสามารถงอกได้หรือไม่...**ได้**.....
เพราะเหตุใด

เนื่องจากเมล็ดได้รับปัจจัยในการเจริญเติบโต ได้แก่
๑ น้ำ เพื่อให้เปลือกหุ้มเมล็ดอ่อนตัว และน้ำเข้าไป
กระตุ้นกระบวนการงอกได้รวมถึงได้รับ **๒** ออกซิเจน
จากน้ำและอากาศที่ใช้ในการหายใจ **๓** ได้รับแสง
และ **๔** อุณหภูมิที่เหมาะสม ทำให้เมล็ดงอกได้

ภาพที่ ๒ เพาะเมล็ดในกระถางสูง ๑๘ เซนติเมตร นำดินแห้ง รองก้นกระถางสูง ๒ เซนติเมตร ใส่เมล็ดลงไป และ ปิดทับด้วยดินแห้งจนเต็มถึงขอบกระถาง

เมล็ดสามารถงอกได้หรือไม่...**ไม่ได้**...เพราะเหตุใด
เนื่องจากการฝังเมล็ดลงในดินที่ลึกเกินไป จะทำให้เมล็ด ไม่ได้รับ ๑ ออกซิเจนจากอากาศ รวมถึง ๒ แสงส่องไปไม่ถึง เมล็ด นอกจากนี้ ๓ การใช้ดินที่แห้งขาดน้ำในการเพาะ จะทำให้เมล็ดไม่ได้รับความชื้นเพื่อกระตุ้นการงอกหรือทำให้เปลือกหุ้มเมล็ดอ่อนตัวลง และ ๔ การฝังลึกเกินไป อาจทำให้อุณหภูมิต่ำ โดยรอบเมล็ดมีความสูงเกินไป ไม่เหมาะต่อการงอกของเมล็ด

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ ๒ การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์

ใบงานที่ ๒ การหาอัตราการงอกของเมล็ด

